

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Johdanto

Korkealaatuinen varhaiskasvatus, koulutus, tiede sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI) ovat mahdollistaneet Suomen ja suomalaisten hyvinvoinnin ja menestymisen kansainvälisissä vertailuissa. Koulutuksella ja tieteellä on luotu ja luodaan yhteiskuntaa vahvistavaa ja uudistavaa sivistysperustaa. Sivistys luo edellytykset työllisyydelle ja kestäväälle kasvulle, kansalaisyhteiskunnalle, osallisuudelle ja luottamukselle. Oppiminen ja tutkiminen ovat olennainen osa ihmisyyttä ja itsessään arvokkaita merkityksellisen elämän rakennuspuita. Korkealaatuinen varhaiskasvatus, koulutus, tiede sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI) ovat mahdollistaneet Suomen ja suomalaisten hyvinvoinnin ja menestymisen kansainvälisissä vertailuissa. Koulutuksella ja tieteellä on luotu ja luodaan yhteiskuntaa vahvistavaa ja uudistavaa sivistysperustaa. Sivistys luo edellytykset työllisyydelle ja kestäväälle kasvulle, kansalaisyhteiskunnalle, osallisuudelle ja luottamukselle. Oppiminen ja tutkiminen ovat olennainen osa ihmisyyttä ja itsessään arvokkaita merkityksellisen elämän rakennuspuita.

Koulutus- ja TKI-järjestelmästämmme ja sen uudistamisesta on huolehdittava tulevaisuudessakin, jotta lasten, nuorten ja koko väestön sivistykselliset oikeudet ja hyvinvointi voidaan turvata. Korkean laadun ja vaikuttavuuden ylläpitäminen edellyttää tahtoa, mahdollistavia hallinnollisia rakenteita, riittäviä voimavaroja ja osaamista kaikessa toiminnassa. Koulutus- ja TKI-järjestelmästämmme ja sen uudistamisesta on huolehdittava tulevaisuudessakin, jotta lasten, nuorten ja koko väestön sivistykselliset oikeudet ja hyvinvointi voidaan turvata. Korkean laadun ja vaikuttavuuden ylläpitäminen edellyttää tahtoa, mahdollistavia hallinnollisia rakenteita, riittäviä voimavaroja ja osaamista kaikessa toiminnassa.

Tausta

Hallitus on päättänyt antaa eduskunnalle koulutuspoliittisen selonteon, johon haetaan pitkän aikavälin keinot Suomen koulutus- ja osaamistason nostamiseksi, koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi ja oppimiserojen kaventamiseksi. Nykytilan tarkastelu, tavoitetila ja toimenpiteet kohdistuvat koko koulutusjärjestelmään sekä tutkimukseen.

Keskeisiä kasvatukseen, koulutukseen ja tutkimukseen vaikuttavia muutostekijöitä ovat mm.

väestönmuutos, eriarvoistuminen, teknologian kehitys sekä työn ja ympäristön tilan muutokset. Toisaalta nämä ovat juuri niitä tekijöitä, joihin halutaan vaikuttaa.

Tavoitteet

Selonteossa valtioneuvosto antaa linjaukset koulutuksen ja tutkimuksen kehittämiseksi niin, että ne palvelevat Suomea, suomalaisia ja ihmiskuntaa laadukkaasti ja vaikuttavasti. Ehdotetuilla tavoitteilla ja toimenpiteillä vastataan ja vaikutetaan kansallisen ja kansainvälisen toimintaympäristön muutostekijöihin ja luodaan merkityksellisen elämän edellytykset kaikille. Selonteossa esitetään kohti 2040-lukua ulottuva koulutuksen ja tutkimuksen visio ja linjataan tarvittavat normi- ja muun ohjauksen, voimavarojen ja rakenteiden muutokset. Tämän linjausten ja toimenpiteiden kohdentumiseen liittyvän lähtökohdan pyydämme huomioimaan lausuntoa antaessanne.

Vastausohjeet vastaanottajille

Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa. Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön siinä esitetyn jaottelun mukaisesti. Jos lausuntopalvelu.fi:tä ei ole mahdollista käyttää, lausunnon voi toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon sähköpostitse (kirjaamo@minedu.fi) tai postitse PL 29, 00023 Valtioneuvosto.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 22.1.2020

Valmistelijat

Neuvotteleva virkamies Petri Haltia puh. 02953 30096
Neuvotteleva virkamies Ville Heinonen puh. 02953 30105
Opetusneuvos Maija Innola puh. 02953 30120
Opetusneuvos Tommi Karjalainen puh. 02953 30140
Sähköpostiosoitteet etunimi.sukunimi@minedu.fi

Liitteet:

[Koulutuspoliittinen selonteko - 081220.pdf](#)

[Statsrådets utbildningspolitiska redogörelse sammandrag - 081220.pdf](#) - På svenska bifogat finns ett sammandrag av utkastet till redogörelse. Utkastet till redogörelse i sin helhet finns tillgängligt senast 7.1.2021.

Jakelu:

Aalto-korkeakoulusäätiö sr
Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi
AEL-Amiedu Oy
Ahlmanin koulun Säätiö sr
Aikuislukoliitto ry
Aineopettajaliitto AOL ry
AIO Aikuislukuioiden opettajat ry
Akaan kaupunki
Akava ry
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry
Ammatilliset erityisoppilaitokset (AMEO)
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Ammattiliitto Pro
Ammattiopisto Spesia Oy
Ammattiosaamisen kehittämisen yhdistys AMKE ry
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Axxell Utbildning Ab
Bildningsalliansen rf
Business Finland
Careeria Oy
Celia - Näkövammaisten kirjasto
Centria ammattikorkeakoulu
Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy
Digi- ja väestötietovirasto
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Elinkeinoelämän Oppilaitokset ry EOL
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki
Espoon ryhmä- ja perheryhmäkoti
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä
Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Etelä-Savon Koulutus Oy
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finlands Svenska Lärarförbund FSL rf
Finlands Svenska Skolungdomförbund FSS rf

Forssan kaupunki
Förbundet Hem och Skola i Finland rf
Föreningen Luckan rf
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki
Helsingin Konservatorion Säätiö
Helsingin yliopisto
Helsinki Business College Oy
Hengityслиitto ry
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Honkajoen kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyria koulutus Oy
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ammatti-instituutti Oy
Hämeen ammattikorkeakoulu Oy
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Inkoon kunta
Invalidisäätiö sr
Isojoen kunta
Isonkyrön kunta
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto
Janakkalan kunta

Joensuun kaupunki
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Juuan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
Jyväskylän talouskouluyhdistys ry.
Jyväskylän yliopisto
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Järviseudun koulutuskuntayhtymä
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kanneljärven kansanopiston kannatusyhdistys ry
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansalaisopistojen liitto Kol
Kansaneläkelaitos KEL
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki

Keski-Pohjanmaan konservatorion kannatusyhdistys ry
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Keskuskauppakamari
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kiinteistöalan koulutussäätiö sr
Kiipulasäätiö
Kimitoöns kommun
Kinnulan kunta
Kirkkohallitus
Kirkkonummen kunta
Kirkkopalvelut ry
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholms kommun
Korsnäs kommun
Kosken TL kunta
Kotkan kaupunki
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä
Koulukuraattorit
Koulutuskeskus Salpaus - kuntayhtymä
Koulutuskuntayhtymä OSAO
Koulutuskuntayhtymä Tavastia
Kouvolan Aikuiskoulutussäätiö sr
Kouvolan kaupunki
Kristiinankaupungin kaupunki
Kronoby kommun
KT Kuntatyöntajat
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry
Kuopion kaupunki
Kuopion konservatorion kannatusyhdistys ry
Kuopion talouskoulun kannatusyhdistys ry
Kuortaneen kunta
Kuortaneen urheiluopistosäätiö sr
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta

Kärsämäen kunta
Lab-ammattikorkeakoulu Oy
Lahden kaupunki
Lahden yhteiskoulun säätiö sr
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ammattikorkeakoulu Oy
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Lapin Yliopisto
Lapinjärven kunta
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun
Laukaan kunta
Laurea-ammattikorkeakoulu Oy
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä
Loviisan kaupunki
Luhangan kunta
Luksia Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Lukukeskus-Läscentrum ry
Lumijoen kunta
Luumäen kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsirannikon Koulutus Oy
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Maahanmuuttovirasto
Maanpuolustuskorkeakoulu
Malax kommun
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Marttayhdistysten liitto ry
Marttilan kunta

Maskun kunta
Mercuria kauppapilaitos Oy
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nuorisotutkimusseura ry
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad
Närpes stad
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetus- ja sivistystoimen asiantuntijat Opsia ry
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Opintokeskukset ry
Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
Optima samkommun
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun Ammattikorkeakoulu Oy
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Outokummun kaupunki
Oy Vaasan ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab
Padasjoen kunta
Paimion kaupunki
Palkansaajien tutkimuslaitos
Paltamon kunta
Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun

Peimarin koulutuskuntayhtymä
Pelkosenniemen kunta
Pellervon taloustutkimus PTT
Pellon kunta
Perheryhmäkoti Satakieli
Perho Liiketalousopisto Oy
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaaren kaupunki
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Pohjoiskalotin Koulutussäätiö
Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys ry
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen Koulutuskeskussäätiö sr
Poliisiammattikorkeakoulu
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Pop & Jazz Konservatorion Säätiö
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki
Posion kunta
Pro Lukio ry
Professoriliitto
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raahen koulutuskuntayhtymä
Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto
Raaseporin kaupunki

Raision kaupunki
Raision seudun koulutuskuntayhtymä
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Rastor-instituutti ry
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaisalueen koulutuskeskus
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Saimaan ammattikorkeakoulu Oy
Sallan kunta
Salon kaupunki
Salon seudun koulutuskuntayhtymä
SASKY koulutuskuntayhtymä
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy
Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Satakunnan koulutuskuntayhtymä
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savon koulutuskuntayhtymä
Savonia-ammattikorkeakoulu Oy
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy
Seinäjoen kaupunki
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta
Sisäministeriö
Sitra
Siuntion kunta
Sivistystyönantajat ry
Sodankylän kunta

Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomen akatemia
Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy
Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy
Suomen Kansanopistoyhdistys
Suomen kesäyliopistot ry
Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Lukiolaisten Liitto ry
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
Suomen nuorisovaltuustojen kattojärjestö Allianssi ry
Suomen opinto-ohjaajat ry
Suomen Opiskelija-Allianssi OSKU ry
Suomen Opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry
Suomen Oppisopimusosaajat ry
Suomen Psykologiliitto ry
Suomen Rehtorit ry
Suomen vanhempainliitto
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy
Suomen Yrittäjäopisto Oy
Suomen Yrittäjät ry
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suupohjan koulutuskuntayhtymä
Svenska Finlands folkting
Svenska Folkskolans Vänner
Svenska framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab
Svenska Handelshögskolan
Svenska Studerandes intresseförening r.f.
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taideyliopisto
Taipalsaaren kunta
Taiteen perusopetusliitto TPO ry
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Talous ja nuoret TAT ry
Tammelan kunta
Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr
Tampereen ammattikorkeakoulu Oy
Tampereen kaupunki

Tampereen Musiikkiopiston Säätiö
Tampereen yliopisto
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tieteentekijöiden liitto
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Tohtori Matthias Ingmanin säätiö
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Turun Aikuiskoulutussäätiö
Turun ammattikorkeakoulu Oy
Turun Ammattiopistosäätiö sr
Turun kaupunki
Turun musiikinopetus Oy
Turun yliopisto
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työllisyysrahasto
Työtehoseura ry
Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urheiluopistojen Yhdistys ry
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenkaupungin kaupunki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Uuraisten kunta
Vaaan kunta
Vaasan kaupunki
Vaasan yliopisto
Valkeakosken kaupunki
Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä
Valtakunnallinen työpajayhdistys ry
Valtion koulukodit
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vantaan kaupunki
Vapaa Sivistystyö (VST)
Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto
Varkauden kaupunki

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
VTT
Vörå kommun
Yksityiskoulujen Liitto ry
Ylioppilastutkintolautakunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Yrkeshögskolan Arcada Ab
Åbo Akademi
Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet Ålands
ladskapsregering
Ähtärin kaupunki
Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

Kommentit lukuun 2. Visio/tavoitetila – koulutus ja tutkimus kohti 2040-lukua

Kommentit lukuun 3.1 Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus

Kommentit lukuun 3.2 Toinen aste

Kommentit lukuun 3.3 Korkeakoulut

Kommentit lukuun 3.4 Tiede ja tutkittu tieto

Kommentit lukuun 3.5 Vapaa sivistystyö

Kommentit lukuun 3.6 Jatkuva oppiminen – työuran aikainen oppiminen

Kommentit lukuun 3.7 Opetus-, ohjaus- ja muu henkilöstö

Kommentit lukuun 3.8 Taide- ja kulttuurikasvatus ja -opetus ja taiteen perusopetus

Kommentit lukuun 3.9 Opintotuki

Kommentit lukuun 3.10 Ruotsinkielisen koulutuksen tilanne, tavoitteet ja toimenpiteet

Kommentit lukuun 3.11 Maahanmuuttajataustaisten oppiminen ja oppimispolut

Kommentit lukuun 4. Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat

Lehikoinen Anita
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Haltia Petri
Opetus- ja kulttuuriministeriö